

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:3808

av **Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L)**

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Barnfamiljer kan se ut på många olika sätt, och alla föräldrar ska ha möjlighet att kombinera förvärvsarbete och företagande med föräldraskap. Liberalerna vill ha en modern, valfrihetsinriktad familjepolitik som ökar jämställdheten och uppmuntrar till arbete. Studenters och unga forskares trygghet vid föräldraskap måste stärkas. Barnbidraget ska fortsätta att vara skattefritt och lika för alla.

Föräldraförsäkringens utformning spelar en avgörande roll för barnens rätt till sina föräldrar men också för utvecklingen av jämställdheten på svensk arbetsmarknad. I grund och botten är framväxten av föräldraförsäkringen en viktig del av den svenska välfärden och ett fundament för kvinnors frigörelse. Samtidigt är dagens försäkring förknippad med utmaningar.

Den ekonomiska ojämställdheten mellan män och kvinnor är utbredd. Till detta bidrar attityder, invanda könsroller och en könssegregerad arbetsmarknad. Men det är också tydligt att kvinnors relativt längre perioder av föräldraledighet verkar hämmande på löneutveckling och karriär. Liberalerna ser detta och har varit pådrivande för och initiativtagare till flera reformer för att ändra på denna ordning, t.ex. de öronmärkta månaderna i föräldraförsäkringen och jämställdhetsbonusen. Inom Liberalerna pågår ett fortsatt arbete för att ta fram nya förslag till reformering av föräldraförsäkringen för att göra den mer flexibel och jämställd.

Liberalerna föreslår att jämställdhetsbonusen återinförs, och fördubblas för de vårdnadshavare som delar helt lika eller nästan helt lika på uttaget av föräldrapenningdagarna. Mellan föräldrapenningdag 120 och dag 195 fördubblas med Liberalernas förslag bonusen till 100 kronor per förälder och dag. Förändringarna bör

tillämpas på barn födda från och med 1 januari 2018 och beräknas öka kostnaderna på anslag 1:2 med sammanlagt 518 miljoner kronor.

Den tillfälliga föräldrapenningen (så kallad vab) är viktig för att möjliggöra för vårdnadshavare att avstå från förvärvsarbete för att vårda sjuka barn, eller följa med dem på läkarbesök. Det finns dock ett antal andra situationer där det också vore angeläget att föräldrar kan få ersättning för att vårda eller stödja ett barn.

Föräldrarna till ett barn med varaktig sjukdom eller funktionsnedsättning behöver ofta ha omfattande kontakter med skola eller förskola för att barnet ska få det stöd det behöver, och för att instruera skolpersonal hur de ska hjälpa barnet med egenvård under skoltid. Försäkringskassan har dock slutat bevilja tillfällig föräldrapenning för detta. För barn som har beviljats stöd enligt LSS finns så kallade kontaktdagar för detta ändamål. Behovet finns dock även för barn utanför LSS personkretsar. Liberalerna menar att detta är situationer då man bör kunna få tillfällig föräldrapenning. Samtidigt bör samordningsbestämmelsen mellan tillfällig föräldrapenning och vårdbidrag ändras, så att den som har möjlighet till tillfällig föräldrapenning inte kan beviljas vårdbidrag för samma ändamål, i stället för som i dag tvärtom.

Det bör också vara möjligt att få tillfällig föräldrapenning för att hålla kontakt med skolan med anledning av ett barn med sociala problem som påverkar skolarbetet eller tryggheten i skolan, samt för kontakter med socialtjänsten med anledning av ett barn.

Detta innebär ökade kostnader på anslag 1:2 med 99 miljoner kronor från 2018. Vi bedömer att kostnaderna för vårdbidrag samtidigt kan minska något.

För att finansiera prioriterade reformer i denna budgetmotion föreslår vi att grundnivån i föräldraförsäkringen återställs till den nivån före 1 januari 2016. Det innebär minskade utgifter på anslag 1:2 om 300 miljoner kronor.

Eftersom vi prioriterar träffsäkra stöd återställer vi flerbarnstillägget i barnbidraget till 2016 års nivå. Det innebär minskade utgifter på anslag 1:1 om 300 miljoner kronor. Vårt förslag om att unga med förlängd skolgång bör få stöd från studiemedelssystemet i stället för aktivitetsersättning innebär minskade kostnader på anslag 1:1 med 60 miljoner kronor.

Efterlevandestödet behöver reformeras och göras mer likt underhållsstödet. Vi välkomnar att regeringen aviserat att möjligheten att få efterlevandestöd retroaktivt ska minska, men det behövs fler förändringar, i linje med dem som föreslagits av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i "Underhållsstöd och efterlevandestöd för nyanlända barn" (2016). Syftet med efterlevandestöd är att ett barn som förlorat en eller båda föräldrarna ska få ekonomiskt stöd för att klara omkostnader för boende m.m. Ett barn som i stället får ett omfattande stöd från det offentliga i form av t.ex. boende i hem för vård eller boende (HVB) eller stödboende bör därför inte samtidigt få efterlevandestöd. Beräknade kostnadsminskningar för reformerat efterlevandestöd är 54 miljoner kronor på anslag 1:5 för år 2018.

Bostadsbidraget är ett träffsäkert sätt att stärka ekonomin för de ekonomiskt mest utsatta barnfamiljerna. Vi föreslår därför i denna budgetmotion att barntillägget i bostadsbidraget ska höjas med 100 kronor per barn och månad. Samtidigt bör inkomstgränsen i bostadsbidraget återställas till 2016 års nivå, då en höjning av barntillägget ger mer till dem som har de allra största behoven. Sammantaget med konsekvensändringar av andra förslag innebär det ökade utgifter på anslag 1:8 om 270 miljoner kronor för år 2018.

Tabell 1 Anslagsförslag 2018 för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Tusental kronor

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (L)
1:1	Barnbidrag	31 607 039	-60 000
1:2	Föräldraförsäkring	42 958 598	+317 000
1:3	Underhållsstöd	2 861 850	
1:4	Adoptionsbidrag	23 284	
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	977 800	-54 000
1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	4 264 510	
1:7	Pensionsrätt för barnår	7 366 900	
1:8	Bostadsbidrag	4 526 437	+270 000
	Summa	94 586 418	+473 000

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Christer Nylander (L)

Mats Persson (L)

Tina Acketoft (L)

Maria Weimer (L)